

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien
laadunhallintajärjestelmien arviointi 2021-2022

Arvioinnin julkistamiswebinaari

3.5.2022

Ohjelma

Tilaisuuden puheenjohtaja: johtaja Harri Peltoniemi Karvista

9.00–9.30 Tilaisuuden avaus

Yksikön johtaja Kirsi Hiltunen, Karvi

Ylijohtaja Petri Lempinen, Opetus- ja kulttuuriministeriö

9.30-10.15 Laadunhallintajärjestelmien arvioinnin johtopäätökset ja kehittämissuosituks

Arviointineuvos Aila Korpi ja arviointiasiantuntija Risto Hietala

10.15-10.30 Tauko

Ohjelma

10.30-12.00 Miten ammatillisen koulutuksen laadunhallintaa tulisi kehittää arvioinnin tulosten perusteella?

Kommenttipuheenvuorot

Puheenjohtaja Jutta Vihonen, Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto, SAKKI ry

Koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija Kirsi Rasinaho, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, SAK

Johtava asiantuntija Mirja Hannula, Elinkeinoelämän keskusliitto, EK

Johtava asiantuntija, varatoimitusjohtaja Satu Ågren, AMKE, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys

Keskustelu ryhmissä ja yhteenveto

Asiantuntijaryhmä ja Karvi ohjaavat keskustelua

12.00-12.15 Yhteenveto ja jatko

Opetusneuvos Jukka Lehtinen, OKM

Johtaja Harri Peltoniemi, Karvi

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Arvioinnin lähtökohdat

Yksikön johtaja Kirsi Hiltunen

Arvioinnin tavoitteet

- **Tuottaa tietoa**
 - Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallinnan ja laadunhallintajärjestelmien tilasta (toimivuus)
 - Kansallisen ammatillisen koulutuksen laatustrategian toteutumisesta
- **Tukea ja kannustaa**
 - Laadunhallinnan ja laadunhallintajärjestelmän jatkuvassa kehittämisessä
- **Kehittää**
 - Laadunhallinta ja –arviointiosaamista
- **Tuoda esille ja jakaa laadunhallinnan hyviä käytäntöjä**

Arvioinnin tehtävä

- **Arviointi oli osa Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) Koulutuksen arviointisuunnitelmaa vuosille 2020-2023.**
- **Arviointi kohdistui niihin ammatilliseen koulutuksen järjestäjiin, jotka järjestivät arviointihetkellä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) ja opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvassa tarkoitettua ammatillista koulutusta ja tutkintoja.**

Arvioinnilla haettiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin

- 1. Miten toimivia koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmät ovat kokonaisuutena ja arviointialueittain?**
- 2. Millaista vaihtelua koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien toimivuudessa ilmenee taustamuuttujittain?**
- 3. Mitkä ovat koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien keskeiset vahvuudet ja parantamisalueet?**
- 4. Mitkä ovat koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien tyypillisimmät piirteet?**
- 5. Miten kansallisen ammatillisen koulutuksen laatustrategian toteuttamisessa on edistytty?**

Asiantuntijaryhmä

- **Laatupäällikkö Satu Hautanen, Suomen Yrittäjäopisto (30.9.2019 saakka)**
- **Pedagoginen johtaja Jatta Herranen, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Riveria**
- **Laatujohtaja Heli Huotari, Business College Helsinki**
- **Rehtori, Koulutuspalvelut Ann-May Pitkäkangas, Optima**
- **Innovaatiojohtaja Anne Tornberg, Hengitysliitto ry, Ammattiopisto Luovi**
- **Suunnittelija Sauli Alaruikka Koulutuskuntayhtymä OSAO**

Karvi

- **Arviointineuvos Aila Korpi, projektipäällikkö**
- **Johtava asiantuntija Tarja Frisk**
- **Arviointiasiantuntija Risto Hietala**
- **Arviointiasiantuntija Johanna Kiesi (31.12.2019 saakka)**
- **Arviointiasiantuntija Anni Tuurnas (1.1.2020 alkaen)**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Laadunhallinjärjestelmien arvioinnin johtopäätökset ja kehittämisseuraukset

Arviointineuvos Aila Korpi ja
arviointiasiantuntija Risto Hietala

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien arviointi 2021-2022

- **Arvioinnin tavoite:**

- tuottaa tietoa koulutuksen järjestäjien laadunhallinnan ja laadunhallintajärjestelmien tilasta,
- tukea ja kannustaa koulutuksen järjestäjiä oman laadunhallintansa ja laadunhallintajärjestelmiensä jatkuvassa kehittämisessä,
- kehittää laatu- ja arviointiosaamista ja
- tukea kansallisen laatustrategian seurantaan ja toteutumista.

- **Kohderyhmä: kaikki ammatillisen koulutuksen järjestäjät (n=142).**

- **Tiedonkeruumenetelmät: koulutuksen järjestäjien itsearviointi (kevät 2021) ja kehittämisseminaarit (syksy 2021).**

- **Arviointi perustui Karvin yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa vuosina 2018-2020 valmistelemaan ja testaamaan arviointimalliin ja -kriteeristöön.**

- **Arviointi on toteutettu aiemmin kerran vuonna 2015.**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kokonaiskuva

Taustaa

- **Itsearviointiin osallistui 137 (N=142) ja vastausprosentti oli 97 %.**
- **Itsearvioinnin tuloksia syvennettiin kehittämisseminaareissa (3), joihin osallistui 160 koulutuksen järjestäjän edustajaa.**
- **Itsearvioinnin yhteydessä saatiin koulutuksen järjestäjiltä yli 50 ehdotusta hyväksi laadunhallinnan käytännöiksi, joita levitettiin jo arvioinnin aikana (5 webinaaria).**

Kokonaiskuva

	Puuttuva (% väittämistä)	Alkava (% väittämistä)	Kehittyvä (% väittämistä)	Edistynyt (% väittämistä)
2021	1,1	13,6	57,5	27,8
2015	0,7	14,6	56,2	28,5

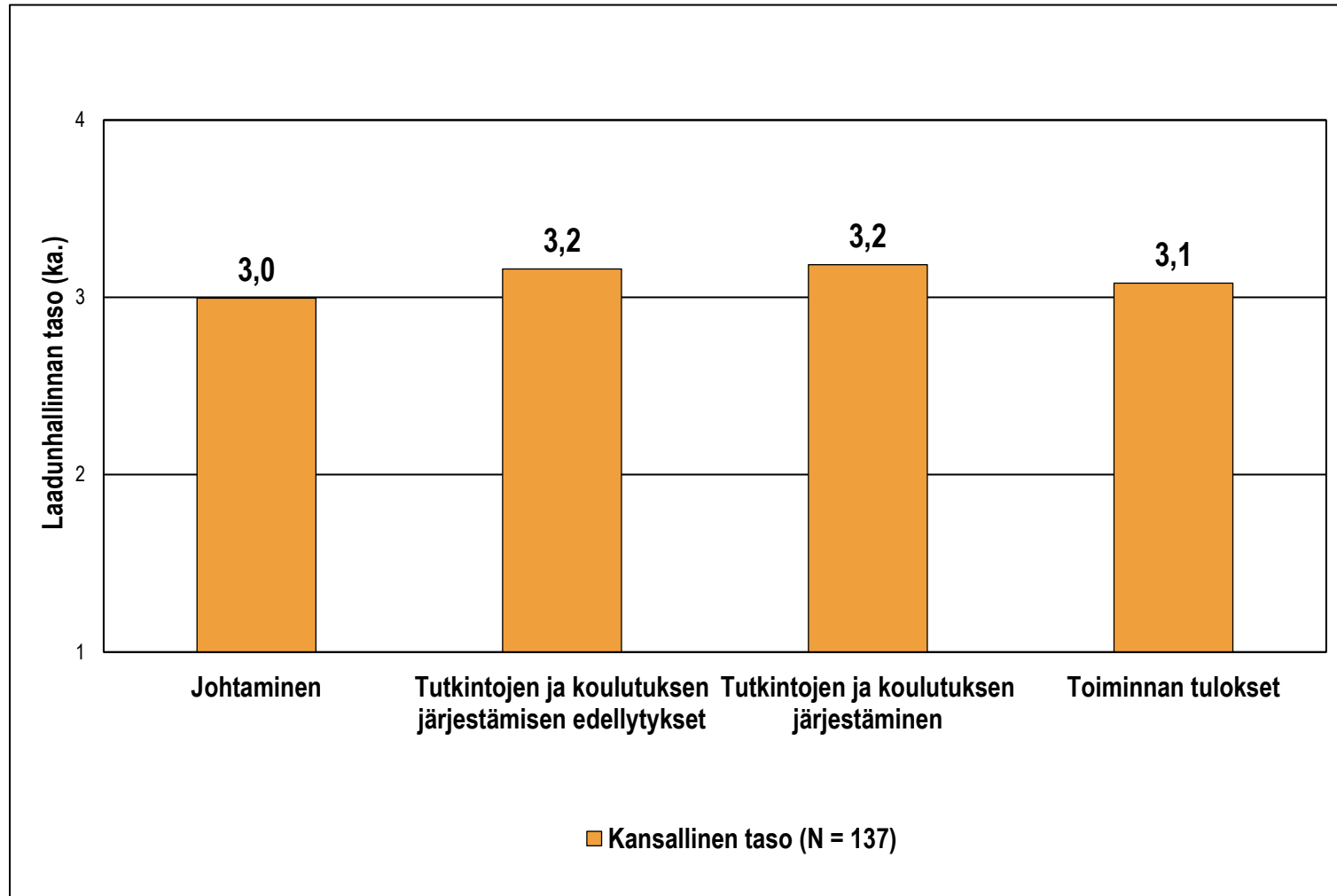
- **Koulutuksen järjestäjistä 86 % arvioi laadunhallintansa vähintään kehittyvälle tasolle. Vuonna 2015 vastaava osuus oli 85 %.**
- **Valtaosa (87 %) oli kehittänyt laadunhallintaansa systemaattisesti yli kuusi vuotta.**
- **Suurin osa (79 %) oli osallistunut kansallisiin tai alueellisiin laatuverkostoihin yli kuusi vuotta.**

Helhetsbild

	Saknas (% av påståenden)	Har påbörjats (% av påståenden)	Utvecklande (% av påståenden)	Väl utvecklat (% av påståenden)
2021	1,1	13,6	57,5	27,8
2015	0,7	14,6	56,2	28,5

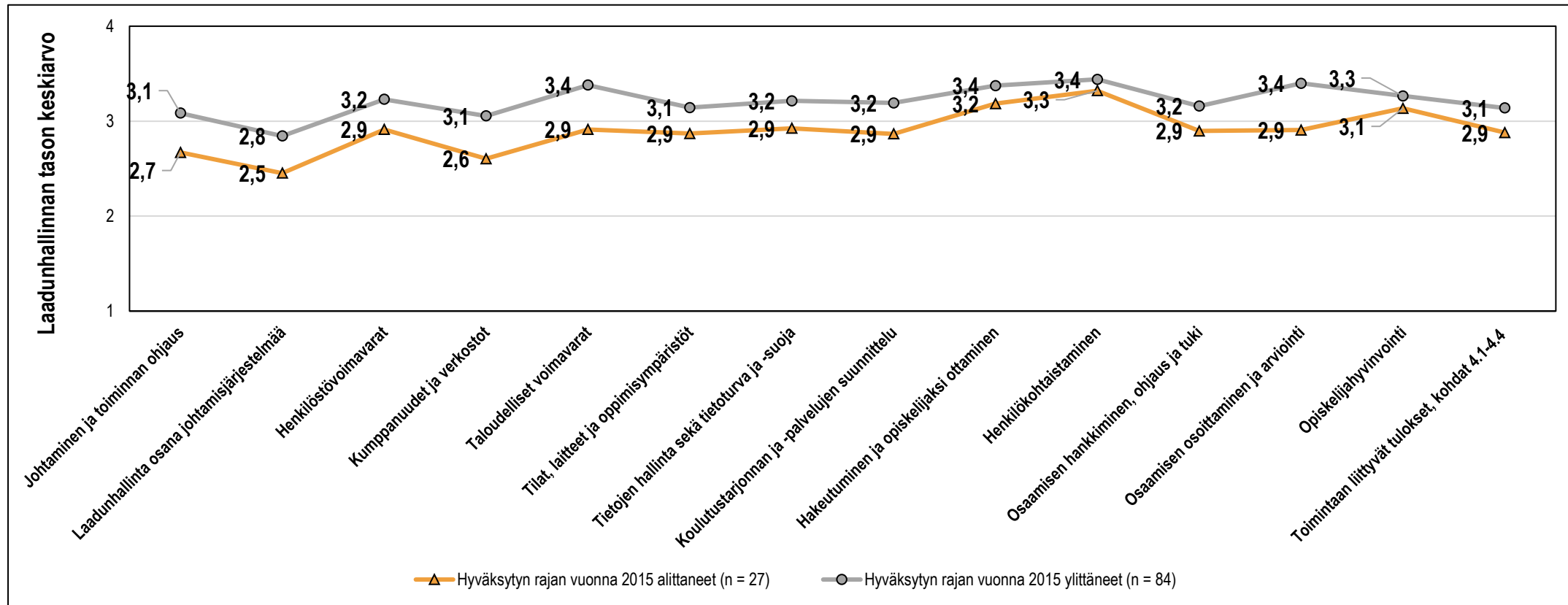
- **86 % av anordnare utvärderade sin kvalitetshantering vara på en utvecklande nivå. I den 2015 utförda utvärderingen var andelen 85 %.**
- **Majoriteten (87 %) hade utvecklat sin kvalitetshantering systematiskt i medeltal mera än sex år.**
- **De flesta 79 % hade deltagit i nationella eller regionala kvalitetsnätverk i medeltal längre än sex år.**

Laadunhallinnan taso arviointialueittain

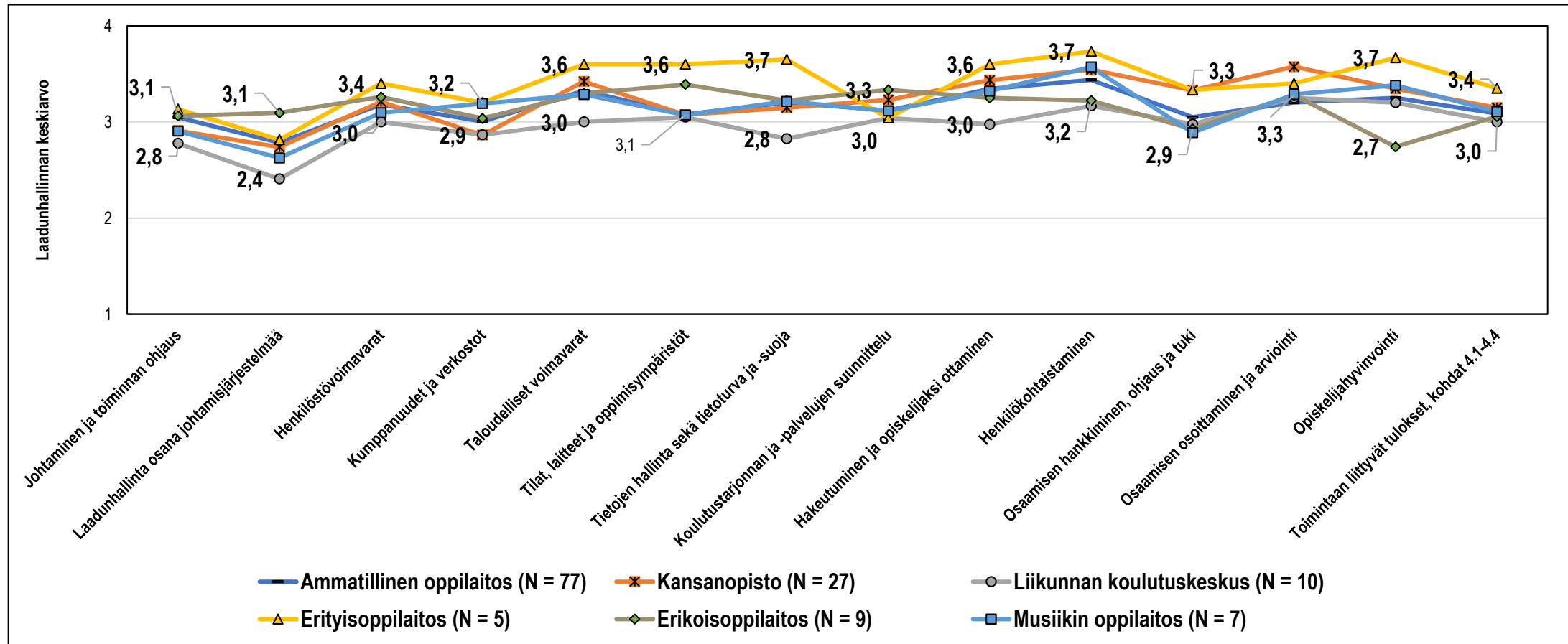
Laadunhallinnan taso paras tutkintojen ja koulutuksen järjestämisen edellytyksissä ja tutkintojen ja koulutuksen järjestämisessä

Laadunhallinnassa edelleen eroja

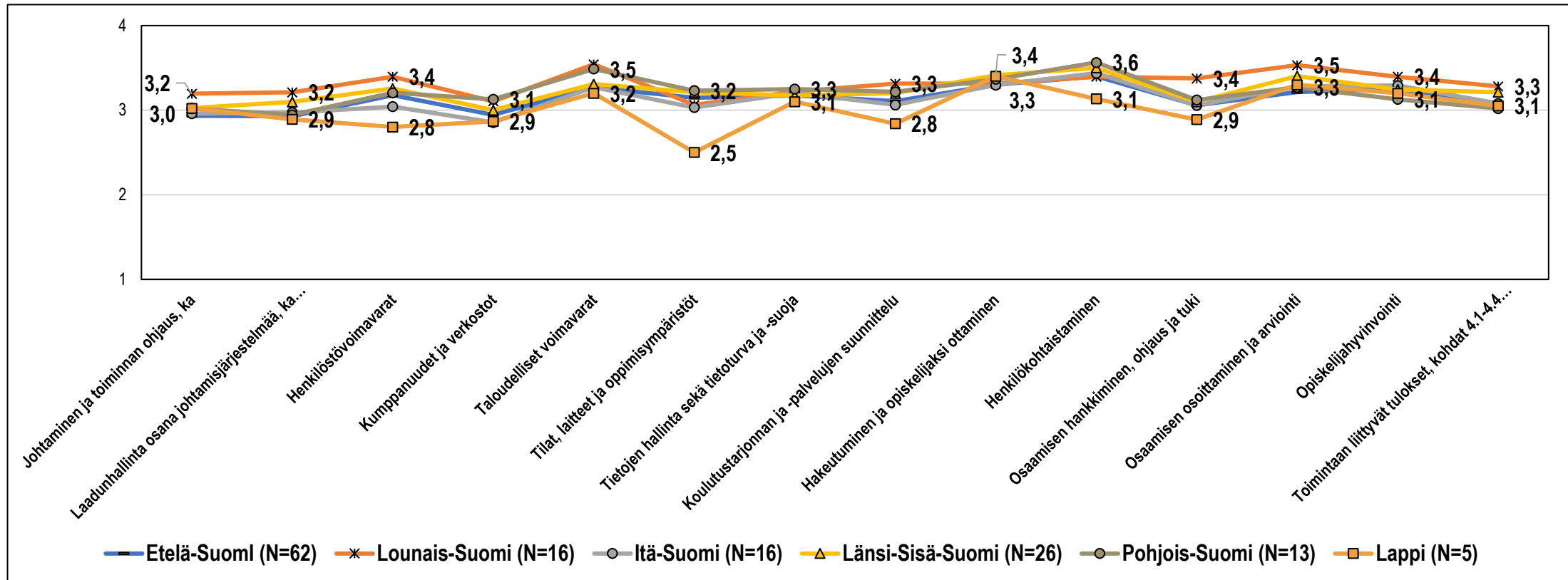
Koulutuksen järjestäjien väliset erot laadunhallinnassa eivät olleet merkittävästi kaventuneet vuoteen 2015 verrattuna

Eroja oppilaitostyypeittäin

Korkein taso erityisoppilaitokset - alhaisin liikunnan koulutuskeskukset

Eroja AVI-alueittain

Alhaisin taso Lapissa

Laadunhallinnan tasoon vaikuttavia tekijöitä

- **Laadunhallinta osana johtamisjärjestelmää.**
- **Laatukulttuurin kehitysaste.**
- **Laadunhallintaa edistävät ja estävien tekijät.**
- **Laadunhallintaa edistävät tekijät**
 - henkilöstön sitouttaminen ja vastuuttaminen
 - sekä toimintatapojen yhtenäistäminen
 - laatu- ja arviointiosaamisen kehittäminen.
- **Laadunhallintaa haittaavat tai estävät tekijät**
 - toimintakulttuurin ja käytäntöjen epäyhtenäisyys,
 - resurssien puute ja
 - erilaiset muutokset.

Centralla faktorer som påverkar kvalitetshanteringen

- **Kvalitetshanteringen (och tänkandet) är integrerat i ledningssystemet**
- **En utvecklad kvalitetskultur**
- **Identifiering av faktorer som främjar och förhindrar kvalitetshandtering**
- **Faktorer som främjar kvalitetshandtering:**
 - **personalen vet hur de är förbundna till organisationen och med vilken ansvar**
 - **samt olika handlingsätt är likriktade**
 - **kvalitets- och utvärderingskunnande är på hög nivå**
- **Faktorer som förhindrar kvalitetshandtering:**
 - **oenligheter inom verksamhetskultur och praxis**
 - **bristfälliga resursser och**
 - **olika förändringar**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Vahvuuksia ja kehittämiskohteita laadunhallinnan näkökulmasta

Vahvuuksia

- **Strateginen johtaminen ja toiminnan ohjaus**
- **Tiedolla johtaminen sekä muutos- ja ennakoitukyvykkyys**
- **Opiskelijoiden ja henkilöstön osallistuminen laadun ja laadunhallinnan kehittämiseen**
- **Arviointikulttuuri**
- **Henkilöstövoimavarojen ja taloudellisten voimavarojen hallinta**
- **Hakeutuminen ja opiskelijaksi ottaminen, henkilökohtaistaminen, osaamisen osoittaminen ja arviointi, opiskelijahyvinvointi**
- **Laadunhallintajärjestelmien arviointi kokonaisuutena**
- **Keskeiset toiminnan tulokset**

Kehittämiskohteita

- **Laadunhallinta tiiviimmin osaksi johtamisjärjestelmää**
- **Työelämän, sidosryhmien ja huoltajien osallistumisen lisääminen**
- **Henkilöstön ja sidosryhmien osallistaminen tavoitteiden määrittelyyn**
- **Osaamisen hankkiminen, ohjaus ja tuki**
- **Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadunhallinnan kehittäminen**
- **Työelämäyhteistyön ja kumppanuuksien laadunhallinnan kehittäminen mm. koulutuspalvelujen yhteiskehittäminen, yhteisten prosessien laadun varmistaminen (nivelevaiheet ja rajapinnat).**
- **Yhteiskuntavastuuta koskevat tavoitteet, mittarit ja tulokset**
- **Tuloksia koskevan viestinnän lisääminen eri kohderyhmille**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Johtopäätökset ja kehittämissuosituksset

Johtopäätökset (1)

- **Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallinnan tila on hyvä**
- **Laadun kehittämisellä pitkät perinteet**
- **Laadunhallinnan taso paras ydintoiminnassa ja sen edellytyksissä (koulutuksen järjestäminen)**
- **Opiskelijoiden ja henkilöstön osallistuminen lisääntynyt kehittämiseen**
- **Koulutuksen järjestäjien väliset erot laadunhallinnan tasossa ennallaan**
- **Koulutuksen järjestäjien arviot vaihtelivat eniten oppilaitosryhmittäin, opetuskielittäin ja AVI-alueittain**
- **Laadunhallinnan vahvuudet ja parantamisalueet samankaltaisia laadunhallinnan tasoltaan eri ryhmissä**

Johtopäätökset (2)

- **Henkilöstön ja sidosryhmien roolia on tarpeen vahvistaa koulutuksen järjestäjän tavoiteasetannassa ja lisätä tuloksista viestintää**
- **Työpaikalla ja muissa oppimisympäristöissä järjestettävän koulutuksen, työelämäyhteistyön ja kumppanuuksien laadunhallinnassa kehitettävää**
- **Valtaosa järjestäjistä arvioi laadunhallintajärjestelmiään kokonaisuutena**
- **Koulutuksen järjestäjät ovat edistäneet laatustrategian toteutumista**

Kehittämissuositukset – Koulutuksen järjestäjät

- **Laadunhallinta on tarpeen kytkeä tiiviimmin osaksi johtamisjärjestelmää**
- **Järjestäjien välistä yhteistyötä on tarpeen tiivistää laadunhallinnan erojen kaventamiseksi**
- **Toiminnan tavoitteet ja mittarit on tarpeen määritellä yhdessä eri tahojen kanssa ja viestiä tuloksista eri kohderyhmille**
- **Henkilöstön, opiskelijoiden, työelämän ja sidosryhmien mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tulee varmistaa**
- **Työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä järjestettävän koulutuksen laadunhallintaa on tarpeen edelleen kehittää**
- **On tarpeen lisätä työelämän, opiskelijoiden, kumppaneiden ja sidosryhmien osallistumista koulutustarjonnan ja -palvelujen yhteiseen suunnitteluun ja palvelujen laadunvarmistukseen**

Utvecklingsrekommendationer – Utbildningsanordnare

- **Kvalitetshanteringen bör vara en koncis del av ledningssystemet**
- **Med koncis samarbete kan skillnaderna mellan olika anordnare minskas**
- **Målen och måttstock bör definieras tillsammans med relevanta parter samt information om resultaten delas till olika målgrupper**
- **Personalens, de studerandens, arbetslivets och parterers möjligheter att påverka och delta i utvecklandet av läroanstaltens verksamhet bör säkerställas**
- **Kvalitetshanteringen gällande utbildningen som ordnas på arbetsplatsen och andra läroplatser bör vidareutvecklas**
- **Det är nödvändigt att utvidga möjligheter för deltagandet av planeringen av utbildningsutbudan och -servicen samt dess kvalitetsförsäkrande för arbetslivet, de studerande och parter**

Kehittämissuositukset – OKM ja Opetushallitus

- **On tarpeen seurata kansallisen ammatillisen koulutuksen laatustrategian toteutumista ja päättää seuraavan ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien arvioinnin syklistä**
- **Eri tasolla olevia koulutuksen järjestäjiä tulee tukea laadunhallinnan kehittämisessä**
- **Koulutuksen järjestäjien johtoa on tarpeen tukea laatuosaamisen kehittämisessä**
- **On tarpeen edistää koulutuksen järjestäjien keskinäistä verkottumista laadunhallinnan kehittämiseksi**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Tauko

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

**Miten ammatillisen
koulutuksen
laadunhallintaa tulisi
kehittää arvioinnin
tulosten perusteella?**

Kommenttipuheenvuorot

- **Puheenjohtaja Jutta Vihonen, Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto, SAKKI ry**
- **Koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija Kirsi Rasinaho, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, SAK**
- **Johtava asiantuntija Mirja Hannula, Elinkeinoelämän keskusliitto, EK**
- **Johtava asiantuntija, varatoimitusjohtaja Satu Ågren, AMKE, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Keskustelu ryhmissä

Keskustelut pienryhmissä

Keskustelkaa ryhmissä seuraavista asioista:

- Mitä ajatuksia arvioinnin johtopäätösten ja kehittämissuositusten pohjalta heräsi?
- Miten ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintaa tulisi kehittää arvioinnin tulosten perusteella?

Kirjatkaa pohdintanne Padlet-alustalle.

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Yhteenveto ja jatko

Opetusneuvos Jukka Lehtinen,
OKM

Johtaja Harri Peltoniemi, Karvi

Lisätietoja arvioinnista

Aila Korpi, Tarja Frisk ja Risto Hietala (etunimi.sukunimi@karvi.fi)

Hankkeen verkkosivut: <https://laadunarviointi.karvi.fi/>

Kiitos!

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS